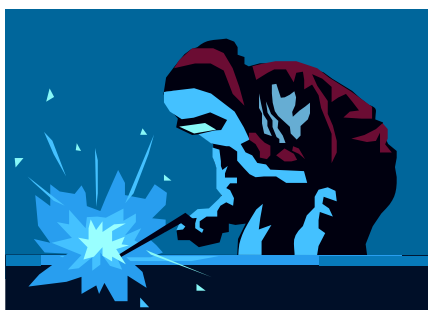

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W
GDYNI
ZA ROK 2009**

Część II

Gdynia 2010

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009 w Gdyni	5
II. Analiza szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w powiecie miasta Gdynia za rok szkolny 2008/2009 oraz prognoza na rok 2010	12
III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2009 oraz przewidywani absolwenci w roku 2010.....	15
WNIOSKI	17

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku. Półroczny obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie, na podstawie danych z danego półrocza i ma charakter diagnostyczny. Natomiast raz w roku tworzony jest raport opisujący sytuację na rynku pracy w danym roku.

Niniejszy raport to część II prognostyczna, obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawód nadwyżkowy można nazwać zawodem mniej pożądanym przez pracodawców – więcej jest chętnych do pracy, niż miejsc pracy w danym

zawodzie. W dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy taki w którym, popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy, niż podaż tych ludzi. Zgodnie z prawami rynku osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy gdy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie równoważą się. W rzeczywistości sytuacja taka występuje jednak dość rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. Dlatego właśnie monitoring zawodów, będąc narzędziem ciągle jeszcze dalece niedoskonałym, pomocny jest dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy. Opracowanie to pomaga m.in. pracownikom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb tegoż rynku.

I. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009 w Gdyni.

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami) za rok akademicki 2008/2009 w województwie pomorskim wynika, iż z tego terenu rynek pracy zasiliło prawdopodobnie **23.007** absolwentów szkół wyższych, z czego ponad połowę, bo **15.050** stanowiły kobiety. Studia I stopnia ukończyło **11.164** osób, a II stopnia **4.677**.

Można zauważyć mniejszą, niż w roku ubiegłym przewagę kształcenia się w systemie zaocznym: **12.242** osób w stosunku do studiujących w systemie dziennym: **10.765**.

W mieście działają uczelnie państwowe takie jak **Akademia Morska i Akademia Marynarki Wojennej** (druga z wymienionych uczelni nie została uwzględniona w raporcie GUS chociaż kształci na kilku kierunkach cywilnych), jak również wyższe uczelnie niepubliczne w tym: **Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych, Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna oraz Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej**.

Na terenie Gdyni działa od wielu lat Akademia Morska, którą ukończyło w 2009r. **1.331** studentów (w tym 672 kobiety). Z analizowanych danych wynika, iż **494** absolwentów uczelni odbyło studia I stopnia, natomiast **489** II stopnia. Różnica w liczbie studiujących dziennie, których było - **584**, a studiujących zaocznie - **747** – wypadła na korzyść studiów niestacjonarnych, podobnie jak w roku ubiegłym.

Kierunek **Towaroznawstwo** ukończyło ogółem **419** osób (w tym 328 kobiet) uzyskując tytuł magistra (**107**) i tytuł inżyniera (**107**). Formę zaoczną kształcenia na tym kierunku wybrało **312** osób, natomiast

stacjonarną **107**. Absolwenci towaroznawstwa są specjalistami z zakresu kontroli jakości towarów, projektowania i zarządzania procesami technologicznymi, dystrybucji towarów i ładunkoznawstwa. W opinii studentów jest to kierunek bardzo wszechstronny. Dlatego tak istotną kwestią dla jego absolwentów jest wybór odpowiedniej specjalizacji, poprzedzonej odbyciem praktyk zawodowych lub stażem, bowiem te czynniki mają wpływ na późniejsze zatrudnienie. Wielu pracodawców skłania się ku zarządzaniu przedsiębiorstwem według norm ISO 9000, które są uznawane za podstawę budowania systemów zarządzania jakością w organizacjach, bez względu na rodzaj ich działalności. Co prawda specjaliści zarządzania jakością zajmują w firmie stanowiska „scentralizowane”. Znajdują oni bowiem zatrudnienie przede wszystkim w dużych korporacjach, a dokładniej w jednostkach macierzystych tych korporacji. Ponieważ Trójmiasto nieustannie rozwija się, przyciągając coraz to nowych inwestorów, nie brak zapotrzebowania na tego rodzaju specjalistów. Szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę wybitnie portowy i handlowy charakter Gdyni, niewielką liczbę bezrobotnych w tych zawodach oraz oferty pracy dla specjalistów z tej dziedziny pojawiające się w lokalnej prasie i na portalach internetowych. W PUP Gdynia odnotowano w roku 2009 pojedynczy przypadek rejestracji absolwenta specjalisty kontroli jakości.

Sytuacja na kierunku **Zarządzanie** przedstawiała się odpowiednio: ukończyło je w roku 2009 - **282** absolwentów w systemie wyłącznie studiów zaocznych (w tym **167** kobiet). Było wśród nich **130** licencjatów oraz **152** magistrów.

Zarządzanie i marketing ukończyło **75** absolwentów w systemie studiów dziennych (w tym **48** kobiet), wszyscy z tytułem magistra.

Na kierunku Zarządzanie i jego specjalizacjach przede wszystkim kształcą się kadry odpowiedzialne za prawidłowy rozwój i działanie przedsiębiorstw. Specjaliści tego kierunku czuwają nad efektywnością i wydajnością firm, dbają o ich wizerunek i konkurencyjność. Takie zawody jak kierownik grupy produktów, specjalista ds. marketingu, menedżer ds.

badań rynkowych czy kierownik ds. zakupów można powiązać z zarządzaniem w niemal każdej dużej i średniej firmie w Polsce. W PUP Gdynia zarejestrowano jedynie 2 absolwentów - specjalistów ds. marketingu i handlu (sprzedaży), co może świadczyć o dobrej sytuacji absolwentów tego kierunku na lokalnym rynku pracy.

Elektronika i Telekomunikacja, to kierunek, który wykształcił **71** osób (w tym tylko **4** kobiety), gdzie **45** osób legitymuje się tytułem inżyniera, natomiast **26** posiada tytuł magistra.

W związku z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy na wysokiej klasy specjalistów i rozwój branży telekomunikacyjnej, absolwenci znajdują zatrudnienie bez większych trudności. Wśród zarejestrowanych w PUP bezrobotnych w 2009 roku nie odnotowano żadnego absolwenta elektroniki i telekomunikacji. Wynika z tego, że zarówno absolwenci, jak i pracodawcy sprawnie przeprowadzają procesy związane z zatrudnieniem i poszukiwaniem zatrudnienia bez pośrednictwa PUP.

Elektrotechnika to kierunek, który ukończyło na Akademii Morskiej **90** osób (w tym **4** kobiety) - **72** z tytułem inżynierskim oraz **18** magistrów. Na tym kierunku zdobywa się umiejętności komputerowego wspomagania projektowania w dziedzinie sieci i instalacji elektrycznych, zabezpieczania i ochrony urządzeń elektrycznych, a także eksploatacji urządzeń technologicznych, łączeniowych, zabezpieczających, sterujących i pomiarowych zasilanych energią elektryczną. Wśród bezrobotnych absolwentów nie było żadnego inżyniera elektryka, który ukończyłby szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Kierunek **Mechanika i Budowa Maszyn** ukończyło **117** studentów (w tym **9** kobiet) **87** magistrów i **30** inżynierów.

To jeden z najstarszych technicznych kierunków studiów Akademii Morskiej. Daje on absolwentom bardzo wszechstronne wykształcenie, a tym samym świetne rokowania na rynku pracy. W toku studiów student zdobywa wiedzę z zakresu nauk technicznych oraz ekonomicznych i zarządzania. Dynamicznie rozwijająca się lokalna gospodarka jest w stanie wchłonać większość absolwentów tego kierunku, a niewielka liczba ofert

pracy wpływająca do Urzędu nie dowodzi braku takich ofert na rynku pracy w ogóle. Według danych PUP Gdynia wśród bezrobotnych w 2009 roku nie odnotowano żadnego absolwenta tego kierunku.

Transport ukończyło **140** studentów Akademii Morskiej i było wśród nich **63** absolwentów z tytułem inżyniera oraz **77** magistrów.

Z danych PUP Gdynia wynika, że w zawodzie inżynier transportu (logistyk) w 2009 roku zarejestrowanych było 3 bezrobotnych.

Branża transportowa silnie odczuła skutki kryzysu gospodarczego, niemniej ilość osób poszukujących pracy w tym zawodzie nie powinna niepokoić. Pracodawcy poszukują specjalistów ds. transportu w ścisłych kręgach branżowych i na otwartym rynku pracy, rzadko zgłaszając oferty pracy do tut. Urzędu.

Ze względu na specyfikę położenia Gdyni, która jest miastem portowym, na stale rozwijającą się i udoskonalaną infrastrukturę komunikacyjną (np. Trasa Kwiatkowskiego) stwierdzić można, że transport jest zdecydowanie mocną stroną gdyńskiego powiatu. Na lokalnym rynku pracy funkcjonuje wiele firm i zakładów zajmujących się spedycją i logistyką w skali krajowej i międzynarodowej. Istnieje wiele firm świadczących usługi przewozowe, (w tym transport towarów), z których oferty korzystają firmy dystrybutorskie z całego świata, dostarczając towary zarówno drogą lądową, jak i morską.

Kierunek **Nawigacja** ukończyło **137** absolwentów, z czego **47** po studiach inżynierskich, a **90** po studiach magisterskich.

Absolwenci tego kierunku zasilają przede wszystkim kadrę transportu morskiego i śródlądowego, często pracując poza granicami kraju, na jednostkach morskich zagranicznych armatorów. Na lokalnym rynku pracy działa wiele firm i agencji zatrudnienia starających się o wysoko wyspecjalizowanych, wykwalifikowanych pracowników. Nawigatorzy mogą pracować w jednostkach organizacyjnych związanych z żeglugą oraz szeroko rozumianą gospodarką morską, jak również zajmować się nawigacją obiektów, środków transportu i komunikacji, pozycjonowaniem, trajektorią oraz bezpieczeństwem ruchu. Kierunek ten

wciąż ma opinię jednego z bardziej prestiżowych na Akademii Morskiej i ukończenie go jest z reguły samo w sobie dobrą rekomendacją dla pracodawców, którzy chętnie zatrudniają jego absolwentów. Oferty pracy na statkach i innych jednostkach transportu morskiego, w zasadzie, nie są składane w tut. Urzędzie. W PUP w Gdyni odnotowano w 2009 roku zaledwie 2 absolwentów tego kierunku.

Z danych PUP Gdynia wynika, iż poza absolwentami opisanych powyżej kierunków, zarejestrowali się jako bezrobotni również absolwenci Akademii Morskiej w zawodach:

- pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (2),
- ekonomiści (1),
- specjaliści ds. organizacji usług turystyczno – hotelarskich (1),
- specjaliści ds. organizacji i rozwoju transportu (4),
- specjaliści ds. organizacji usług gastronomicznych i hotelarskich (2),
- specjaliści zastosowań informatyki (1).

W PUP Gdynia było zarejestrowanych w 2009 roku łącznie 20 absolwentów Akademii Morskiej w Gdyni, co wydaje się dobrym wynikiem dla uczelni i świadczy o tym, że jej studenci nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy po zakończeniu nauki.

Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdyni (PWSH), jest niepaństwową wyższą szkołą zawodową. W roku 2008/2009 ukończyło ją **349** absolwentów z tytułem licencjata.

Pedagogikę na ww. uczelni studiowało łącznie **213** osób.

Na kierunku **Nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym**, który w roku ubiegłym nosił jeszcze nazwę **Wychowanie Przedszkolne** studiowało **110** osób. Absolwenci tego kierunku mają duże szanse na zrealizowanie lokalnego zapotrzebowania na deficytowy w chwili obecnej zawód wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych. Na lokalnym rynku pracy

pojawiają się coraz częściej oferty pracy dla nauczycieli przedszkoli, ze względu na licznie powstające przedszkola prywatne oraz rosnące zapotrzebowanie społeczne na tego typu usługę.

Podobnie kształtuje się sytuacja, jeśli chodzi o kierunek **Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza**, który ukończyły **103** osoby z tytułem licencjata.

Łączna liczba absolwentów kierunków filologicznych wyniosła w roku 2008/2009 **136** osób, co w porównaniu do wyniku z roku ubiegłego 2007/2008, wykazało wynik ujemny.

I tak odpowiednio - absolwentów filologii angielskiej odnotowano **111** osób, z uzyskanym tytułem licencjata. W zasadzie absolwenci anglistyki nigdy nie mieli kłopotów ze znalezieniem zatrudnienia. Zawód lektora języka obcego, w tym głównie lektora języka angielskiego, należy wciąż do zawodów, na który jest popyt na lokalnym rynku pracy.

Filologię germańską ukończyło w trybie studiów zaocznych **16** absolwentów z tytułem licencjata, natomiast skandynawistykę **9** licencjatów odbywających naukę w systemie dziennym.

W PUP Gdynia zarejestrowanych w 2009 roku było tylko 5 absolwentów PWSH. Liczby te dowodzą, że absolwenci wyżej omawianej uczelni nie rejestrują się w PUP Gdynia, co może świadczyć o korzystnej dla nich sytuacji na rynku pracy lub o fakcie, iż po ukończeniu studiów ze stopniem licencjata – podejmują dalszą naukę.

Kolejną omawianą niepubliczną uczelnią wyższą jest **Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej w Gdyni**, która wykształciła **88 politologów** z tytułem licencjata.

Absolwenci tej uczelni, podobnie jak osoby, które ukończyły wcześniej omawiane kierunki związane z zarządzaniem, mogą znaleźć zatrudnienie w aparacie administracyjno-biurowym, organizacjach pozarządowych, służbach cywilnych itp. Jednakże fakt, iż inne uczelnie (szczególnie niepubliczne) również kształcą studentów o podobnym profilu, może oznaczać dla absolwentów konieczność kontynuowania nauki

w celu zdobycia węższej specjalizacji zawodowej, niekoniecznie związanej z politologią. W rejestrze PUP Gdynia w roku 2009 figurował tylko jeden absolwent politologii WSKS w Gdyni. Oznacza to iż absolwenci, albo wybrali dalsze kształcenie na poziomie studiów magisterskich, albo odnieśli sukces na polu zawodowym i znaleźli zatrudnienie po ukończeniu szkoły.

Inną uczelnią działającą na terenie Gdyni jest **Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**. Szkoła ma status uczelni niepublicznej i od wielu lat kształci kadry dla biznesu.

W roku ubiegłym lokalny rynek pracy zasiliło **653** absolwentów uczelni, w tym **422** osoby legitymujące się tytułem licencjata, a **231** magistra. Szkoła poszerzyła ofertę edukacyjną i jej mury opuścił pierwszy rocznik absolwentów kierunku **Finanse i Rachunkowość** – **38** licencjatów studiujących w systemie zaocznym.

Kierunek **Administracja** ukończyły **73** osoby i otrzymały tytuł licencjata.

Zdecydowana większość społeczności uczelni studiowała kierunek Zarządzanie. Ukończyło go ogółem **542** studentów, w tym **311** osób z tytułem licencjata, a **231** magistra. Absolwenci tego kierunku mieli szerokie możliwości zatrudnienia w aparatach administracyjnych trójmiejskich urzędów i placówek państwowych, jak również na różnych szczeblach działów administracyjnych i marketingowych firm prywatnych. W PUP Gdynia zarejestrowany był tylko 1 absolwent WSAiB w Gdyni. Kierunki kształcenia na wyżej omawianej uczelni są na tyle wszechstronne, że absolwenci najprawdopodobniej spełniają kryteria wymogów na stanowiska specjalistów i nie mają większych trudności ze znalezieniem pracy.

Ostatnią omawianą prywatną szkołą wyższą jest **Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych w Gdyni**.

Jest to uczelnia, która kształci niewielką grupę studentów, ale dzięki temu jej mury opuszczają bardzo dobrze wykształceni specjaliści. Mimo,

że naukę na tej uczelni ukończyło w 2009 roku 18 absolwentów – wszyscy z tytułem magistra, żaden z nich nie był zarejestrowany w PUP Gdynia na koniec 2009 roku.

7 osób ukończyło kierunek **Stosunki międzynarodowe**, natomiast **Prawo** – 11 osób.

Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, która kształci na kierunkach cywilnych nie została uwzględniona w ubiegłorocznym raporcie GUS i w związku z brakiem danych na temat placówki nie będzie ona w dalszej części omawiana.

II. Analiza szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w Gdyni za rok szkolny 2008/2009 oraz prognoza na rok 2010.

Ogólnie szkoły policealne w roku 2009 ukończyło 201 osób.

Według kierunków kształcenia najwięcej absolwentów z wykształceniem policealnym uzyskało zawód: technika masażysty (38 osób), nawigatora morskiego (27), ratownika medycznego (19), technika usług kosmetycznych (17). Ogólnie liczby te nie powinny ulec zasadniczym zmianom w kolejnym roku, chociaż rozpatrując poszczególne szkoły, wahania liczb kończących je absolwentów czasami bardzo znacznie się różnią. Sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku zamykania lub otwierania określonych kierunków kształcenia bądź też bardzo mało liczebnych klas kończących szkoły.

Technika i szkoły średnie zawodowe w Gdyni w analizowanym okresie ukończyło 671 uczniów. Najwięcej wśród nich było: techników ekonomistów (69), techników hotelarstwa (59), techników mechaników, plastyków (50), techników informatyków (31), techników logistyków (29), kucharzy (29), techników organizacji usług gastronomicznych (29).

Co do przewidywanych absolwentów w roku 2010 sytuacja miała być podobna jak w przypadku kończących szkoły policealne tzn. nie uleg dużym zmianom w stosunku do roku 2009. Zasadnicze zmiany dotyczyć miały jedynie kierunku kształcącego techników informatyków, których wg prognoz ukończyć szkołę miało znacznie więcej uczniów niż w 2009r. (o 29 osób więcej). Obserwowana w ostatnich latach masowa informatyzacja i technologizacja naszego życia uzasadnia rozwój informatycznych kierunków kształcenia. Pozytywnym zjawiskiem byłoby ukierunkowywanie i motywowanie absolwentów tego typu kierunków przez szkoły, do kontynuowania nauki. Osoby z wykształceniem wyższym informatycznym są znacznie bardziej pożądanymi kandydatami do pracy przez pracodawców niż osoby z ukończoną jedynie szkołą średnią.

Wydawałoby się, że kształcenie tak wielu techników ekonomistów stanowi potencjalne zagrożenie tworzenia zastępów bezrobotnych. Jednakże Gdynia oraz jej otoczenie stanowi ogromne skupisko firm , które niemal w 100% dla właściwego funkcjonowania potrzebują obsługi biurowej, księgowej, rachunkowej i kadrowej. Do wielu prac tego typu, z powodzeniem, wystarcza wykształcenie na poziomie średnim. Pracodawcy niejednokrotnie mając do wyboru kandydata na pracownika księgowości lub kadr z wykształceniem średnim lub wyższym, wybierają tego ze średnim. Powodem jest przekonanie, że pracownikowi z wykształceniem wyższym będzie zależało na wyższym wynagrodzeniu za tę samą pracę, atrakcyjniejszej ścieżce awansu, a co za tym idzie wywieraniu coraz większego wpływu na procesy w firmie. Nie każdemu pracodawcy na tym zależy.

Zastanawiać może stosunkowo duża liczba absolwentów kierunków plastycznych. Wprawdzie są to kierunki bardzo chętnie wybierane przez młodzież lecz w przypadku absolwentów nie wykazujących się zdeterminowaniem i pomysłowością w poszukiwaniu pracy oraz wielopłaszczyznową wiedzą mogą one generować potencjalne osoby bezrobotne.

O zupełnie innym charakterze jest zawód technika mechanika, którego uzyskuje corocznie także bardzo wielu absolwentów. Obecny stan lokalnej gospodarki, niewielka gotowość pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy, zwolnienia pracowników z zakładów produkcyjnych to czynniki niesprzyjające wchodzeniu na rynek pracy młodej, niedoświadczonej kadry technicznej.

Obserwując kierunek kształcenia średniego ogólnokształcącego – bez zawodu – można zauważyć spadek liczby osób legitymujących się tego typu wykształceniem z **2.093** w roku 2009, na prognozowaną w 2010r. **1.929**. W stosunku do liczby absolwentów kończących inne typy szkół średnich - absolwenci liceów ogólnokształcących stanowią dużo większą grupę. Są to jednak najczęściej potencjalni kandydaci na studia wyższe. Tylko niewielki procent spośród nich podejmuje pracę zawodową kończąc swoją edukację na tym poziomie.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe w 2009r. ukończyło 272 osoby. Najwięcej absolwentów kształciło się w zawodach: kucharz małej gastronomii (72), monter kadłubów okrętowych (53), mechanik pojazdów samochodowych (32), fryzjer (23), sprzedawca (23).

W roku 2010 przewidywana pula absolwentów wymienionych wyżej kierunków zmienić się miała ze względu na wzrost liczby osób i tak odpowiednio przewidywano: 86 mechaników pojazdów samochodowych, 73 kucharzy małej gastronomii, 71 monterów kadłubów okrętowych, 36 fryzjerów i 32 sprzedawców.

W związku z trudną sytuacją na rynku stoczniowym, absolwenci szkół zawodowych o kierunku monter kadłubów okrętowych być może staną przed koniecznością pełnego przekwalifikowania się. Pozostałe zawody, które uzyskało najwięcej absolwentów szkół zasadniczych związane są z sektorem usług, stanowiącym trzon lokalnej gospodarki. Turystyczno – biznesowy charakter miasta sprzyja rozwojowi usług gastronomicznych, hotelarskich, związanych z wypoczynkiem, rekreacją i odnową biologiczną.

Oznacza to dosyć duże możliwości w znalezieniu pracy, czego potwierdzeniem mogą być na bieżąco wpływające do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni oferty pracy w ww. zawodach.

III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2009 oraz przewidywani absolwenci w roku 2010.

Z danych dot. struktury zawodowej absolwentów wynika, że w PUP Gdynia zarejestrowanych na koniec 2009 roku było 52 absolwentów, w tym: 8 osób ze szkół policealnych, 17 osób ze szkół średnich technicznych, **22** osoby z liceów ogólnokształcących oraz 5 osób z zasadniczych szkół zawodowych. Biorąc pod uwagę liczbę uczniów, którzy skończyli szkoły policealne – 201, średnie (ogólne i zawodowe)– 2.764 i uczniów, którzy skończyli szkoły zasadnicze zawodowe – 272 oraz liczby absolwentów pozostających w rejestrze bezrobotnych na koniec roku 2009r. - 52 osoby należy stwierdzić, że młodzi ludzie bez względu na profil wykształcenia stosunkowo szybko znajdują dla siebie pracę lub decydują się na podjęcie dalszej nauki nie zasilając szeregów bezrobotnych.

Wśród absolwentów **szkół policealnych** zarejestrowanych w PUP Gdynia na koniec roku 2009r. byli:

- technik informatyk (2),
- kosmetyczka (2),
- organizator usług hotelarskich (3)
- masażysta (1).

Ze **szkół średnich technicznych** (technika, licea zawodowe) w rejestrze znaleźli się:

- asystent ekonomiczny (3),
- technik mechanik (3),
- handlowiec (2),

- organizator usług gastronomicznych (2),
- spedytor (2),
- technik technologii odzieży (1),
- organizator obsługi turystycznej (1),
- technik architektury krajobrazu (1),
- technik drogownictwa (1).

Spośród absolwentów **liceów ogólnokształcących** w PUP Gdynia na koniec 2009 roku zarejestrowane były 22 osoby.

W rejestrze PUP Gdynia pozostawali na koniec 2009r. również absolwenci **zasadniczych szkół zawodowych** w zawodach:

- kucharz małej gastronomii (3),
- cukiernik (1),
- fryzjer (1).

Analiza danych pod kątem konkretnych szkół funkcjonujących na terenie Gdyni oraz uzyskiwanych zawodów przez absolwentów tych szkół w roku 2009 wskazuje, iż spośród **szkół policealnych**, kształcących w systemie dziennym, najwięcej absolwentów ukończyło Wojewódzką Szkołę Policealną dla Młodzieży w Gdyni na kierunku – masażysta (29 osób). Na czele **szkół średnich technicznych** było Technikum Ekonomiczne, które wygenerowało na rynek pracy 69 asystentów ekonomicznych. Spośród **Liceów Ogólnokształcących** najwięcej uczniów ukończyło II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Gdyni – 198 osób (bez zawodu). W przypadku **zasadniczych szkół zawodowych** najwięcej absolwentów ukończyło Zasadniczą Szkołę Zawodową Nr 7, na kierunku kucharz małej gastronomii – 51 osób.

Prognoza dotycząca absolwentów w roku 2010 wskazywała, że najwięcej absolwentów spośród szkół policealnych wygenerować miała Szkoła Morska w Gdyni, kształcąc w zawodzie **technik nawigator morski** – 55 osób, spośród szkół średnich technicznych – Technikum Ekonomiczne

kształcąc w zawodzie asystenta ekonomicznego (technika ekonomisty) 65 osób, spośród liceów ogólnokształcących – Organization World School No. 0704-Diploma Programme – 206 absolwentów „bez zawodu” oraz spośród szkół zasadniczych zawodowych – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1 – kształcąc – 55 mechaników pojazdów samochodowych.

Wnioski

Według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku w 2009r. w województwie pomorskim utrzymywał się trend spadkowy przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, spadała liczba ofert pracy, rosła natomiast liczba bezrobotnych, a co za tym idzie – stopa bezrobocia rejestrowanego. Stopa bezrobocia wynosiła dla Gdyni na koniec 2009 roku 5,3%.

Wzrost bezrobocia w 2009 roku nie był dla absolwentów – ludzi młodych, w większości nie posiadających żadnego doświadczenia zawodowego – okresem łatwym. Na lokalnym rynku pracy znaleźli się bowiem bezrobotni z większym doświadczeniem zawodowym, nierzadko specjaliści, osoby wysoko zmotywowane do poszukiwania pracy zarobkowej. Konkurencja w poszukiwaniu pracy była więc niezmiernie duża, o czym świadczą wypowiedzi pracodawców, „zasypywanych” dokumentami aplikacyjnymi już w pierwszym dniu po ukazaniu się informacji o poszukiwaniu nowego pracownika.

Sekcjami, w których w największym stopniu zredukowano zatrudnienie były przetwórstwo przemysłowe (8%). Natomiast wzrost zatrudnienia zanotowano w górnictwie i wydobywaniu (11,3%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, prąd i gorącą wodę (8%).

W PUP Gdynia w 2009 roku najwięcej osób napłynęło do bezrobocia z takich grup zawodowych jak:

- pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy, a byli to m.in. ślusarze, monterzy kadłubów okrętowych, spawacze.

- specjaliści, w tym: ekonomiści, specjaliści do spraw marketingu i handlu, specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych.
- technicy i średni personel, w zawodach: asystent ekonomiczny, technik mechanik, technik informatyk i technik handlowiec.

Do PUP Gdynia najwięcej ofert pracy napłynęło z sekcji:

- pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy, w tym: dla elektryków, spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym, monterów rusztowań,
- pracownicy przy pracach prostych – dla sprzątaczek, robotników gospodarczych i robotników budowlanych,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – dla sprzedawców, pracowników ochrony mienia i osób, kucharzy oraz opiekunek domowych.

Oznacza to, iż największe trudności w znalezieniu pracy mogą napotkać absolwenci, których ścieżka kształcenia była ściśle związana i ukierunkowana na branżę przemysłu stoczniowego.

Prawdopodobnie absolwenci studiów wyższych i szkół średnich zawodowych nie będą zainteresowani podejmowaniem pracy w sekcjach generujących najwięcej wolnych miejsc pracy tj. przy pracach prostych, ze względu na zbyt wysokie kwalifikacje zawodowe i związane z tym oczekiwania finansowe.

W raporcie popytu na pracę sporządzonym przez GUS najwięcej wolnych miejsc pracy w sektorze publicznym i prywatnym przewidywano dla: - specjalistów, - techników i innego średniego personelu, - robotników przemysłowych i rzemieślników, - w budownictwie, - przetwórstwie przemysłowym, - działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej, - handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Na podstawie powyższego raportu można więc wysnuć wnioski, że na lokalnym rynku pracy nie powinni napotkać trudności w znalezieniu pracy absolwenci uczelni technicznych, a szczególnie ci związani z branżą budowlaną, jak również osoby, które zwiążą się z sektorem usług.

Stosunkowo duża liczba absolwentów kierunków kształcenia związanych z zarządzaniem również powinna dobrze prosperować na rynku pracy, ze względu na fakt, że właściwie każde przedsiębiorstwo potrzebuje obecnie w swojej strukturze specjalistów tego rodzaju.

Pomimo tych optymistycznych uwag obecność na terenie Trójmiasta dużej liczby uczelni wyższych i szkół średnich sprawia, że co roku rynek pracy zasilany jest przez nowe kadry. Znalezienie pracy przy tak wysokim stopniu konkurencji, zwiększonym dodatkowo przez skutki kryzysu ekonomicznego stawia absolwentów w sytuacji mniej korzystnej, niż w latach ubiegłych.

Jednym z najważniejszych zadań dla absolwentów stać się musi zdobycie doświadczenia zawodowego już podczas odbywania nauki. Praktyki, prace wakacyjne, wolontariat, a głównie staż w jak najlepszym z możliwych środowisku branżowym są metodą, aby zaistnieć z powodzeniem na rynku pracy. PUP Gdynia zrealizował z powodzeniem wiele programów stażowych zarówno w instytucjach publicznych, jak i w przedsiębiorstwach prywatnych i kontynuuje wykonywanie podobnych projektów również w roku 2010.

Można również uznać, że tendencja do zdobywania jak najbardziej ścisłej specjalizacji w konkretnych zawodach prawdopodobnie będzie także kluczowym czynnikiem wpływającym na późniejsze zatrudnienie absolwentów. Z drugiej strony nie można nie docenić wagi konieczności zdobywania jak najszerzej, interdyscyplinarnej wiedzy, która wpływa na elastyczność w dostosowywaniu się pracowników do nieustannych zmian w otaczającym nas świecie.